

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 zv. svaki redak. Oglasi od 3 redaka stoje 60 nč., za svaki redak više 5 nč.; ili u slučaju opetovanja na pogodbe sa upravo. Novci se šalju poštom naputnicom (ne preko posta) na administraciju "Naše Sloge". Ime, prezime i naj-bliža pošta valja točno označiti.

Kôma list nedodje na vrijeme. Neka se javi odpravnično u otvorenom pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rasta naše stvari, a nesloga sve pokvari. Nar. posl.

Izlazi svakog četvrtka na sâku.

Dopi si se nerracaju ako se netiskaju.

Nebljogovani listovi se neprinjaju. Predplata s poštarinom stoji 2 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/1 i za pol-godinu. Izvan caravine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredni čtivo i administracija nalazi se u Via Farneto br. 14.

Poziv na predplatu

Koncem prošloga mjeseca iztekla je svim našim predplatnikom godišnja predplata, pa se radi toga — po starom običaju — ovim učiteom k istim sa pozivom, da obnove na vrijeme predplatu za god. 1895. Ujedno ih molimo, da nam pribave novih predplatnika i pomoćnika, pak da uzognemo i mi zadovoljiti svestrano tolikim zahtjevom, koje se u ovo doba stavljaju neodvisnim novinam.

Sve prijatelje-hrvatske gramo u Istri pozivljemo, da se okupe oko našeg lista, koj će i nadalje neodvisno i slobodno vršiti svoje dužnosti napram gore i napram dole. Obilnom i točnom predplatom neka nam olahkote težku zadaću i velike žrtve, koje su spojene sa izdavanjem lista, koj služi u prvom redu istarskomu patniku i siromahu.

Naše mnogobrojne dužnike pozivljemo napose, da se već jednom odazovu tolikim i tolikim našim pozivom. Neka promisle sami, da li je častno i pošteno primati i čitati list, a neplaćati ga. Tko je pravi prijatelj našega puka i naše svete stvari, taj nam nemože uzkratiti pomoći, a kamoli odneti nam ono, što nas po zakonu ide i što smo krvavo zaslužili.

Podporom vriednih rodoljuba iz svih hrvatskih krajeva nastaviti ćemo i u budućem naš rad za prosvjetu i slobodu Hrvata, gdje god oni stanovali. U to ime pomozite nam braćo, a pomozit će nam i Bog!

Predplata neka se šalje upravi našeg lista poštom naputnicom, jer je tako najjeftinije.

Predplata s poštarinom stoji za cijelu godinu za imućnije for. 5; za seljake for. 2; za pol godine polovica gornjih cijena. Za inozemstvo povrh togâ poštarina.

U Trstu, mjeseca jenara 1895.

Uprava "Naše Sloge".

Interpelacija

dra. M. Laginja, i drugova u pogledu vojnika Biloslava, postavljena u zastupničkoj kući u Beču dne 17. decembra 1894. na gosp. ministru za zemaljsku obranu.

Dne 22. novembra o. g. umro je u Kotora artiljerist Bärntal sin Ivana Biloslava iz Završja u Istri.

U toga mladića, koj je mjeseca oktobra jak i rumen stupio u vojsku, naveden je uzrok smrti plućna snućica, a na koncu trodnevni zalp krvi, ali je i takovih glasova, da je Biloslava, koj je 11. novembra bio primljen u bolnicu, zlostavio jedan njegov predpоставljeni, i da ga je na to krv zalipila.

Ako je to pripovjedanje istinito, tada bi ono zlostavljanje Biloslava bilo u nebo vječijudni zločin ne samo proti jednoj obitelji, nego proti cijelom narodu, koji nekim ponosom svoju svakejakim stradanjem odgojeni djecu daje da služe cesara i domovinu, a ne zato, da budu živi i mučeni jer možda neznanj njemački.

Podpisani vide se dakle prinuđeni, da na njegovu preuzvišenost g. ministra za zemaljsku obranu uprave ovo pitanje:

Je li njegova preuzvišenost pripravna s godnim nacjom skrbiti za to, da ovoj slučaj bude iztraživan bezodvlačno i naj-točnije, pak da krivac bude bez obzira kažnjen, ako se dokaže, da je Biloslav u istinu bio zlostavljen?

Beč, 17. decembra 1894.

Dr. Laginja, Spinić, Kušar, Pfeifer, Klun, dr. Brzović, dr. Blažek, Tekly, Weber, Rašin, Adamek, dr. Ferjančić, Povše, Globočnik, Sokol, Purgarth, König, dr. Paček.

Interpelacija

zastupnika dr. Laginje, Spinića, i drugova postavljena u zastupničkoj kući u Beču u sjednici dne 19. dec. 1894. na g. ministra unutarnjih posala, glede škole u Karkavah i drugova.

Podpisani prisiljeni su, pošto su dugovremena uzalud čekali, da se drugim načinom stvar popravi, postavili na njegovu preuzvišenost g. ministru unutarnjih posala aljedača pitanja:

Je li njegov preuzv. poznato:
1. Da dosta veliko selo Karkavce u Istri od vajkada nema pučke škole, i da su poteškoće za osnovanje javne škole ondje velike i da občina nema zato novca?

2. Da je obćinsko poglavarstvo u Pomjaniu, kamo spadaju Karkavce, htjelo prošle godine prirediti za pomoćnu školu u onoj porednoj obćini jednu njezinu kuću, dogovorno sa župnikom, koj da ima na nju pravo supsjedja od župnog beneficija ili od crkve?

3. Da poredna obćina Karkavce nema posebnoga upravnog odbora, te ju dakle i činom i zakonom zastupa mjestna obćina?

4. Da za spomenuto priuredjenje obćina nebi bila imala troška?

5. Da je ona kuća u gornjem dijelu bila trošna, te bi ju obćinska oblast lahko bila dala i porušiti?

6. Da se niti obćinsko poglavarstvo, niti župnik, niti oni, koji su bili pripravni doprijeti trošak priuredjenja nebi bili protivili, da se djeci slavenske narodnosti u viših godinah dade prilika, da se uče također talijanski?

7. Da pako od nepoznane strane postoji uakana u slavenskom selu Karkavah ustanoviti samo talijansku pučku školu radi posvemašnjeg odrođenja onog naroda?

8. Da je za postignuće te svrhe, — na temelju prituzbe dvojice, koji nisu bili ovlašteni od drugih, i koji su bili, kako je bilo priznato, naručeni od jednog talijanskog četečeg javnog službenika — gori spomenuti popravak kuće bio zabranjen odlukom, koja nosi ime zemaljskog odbora za Istru, datum Poreč, 10. novembra 1893. br. 6773?

9. Da je ta zabrana dne 13. novemb. 1894. bila obnovljena pretnajim novčanim globa i drugih prisilnih sredstava, i napokon 10. da se c. kr. politička oblast nije ustručavala postaviti c. k. oružništvo na službu, da se silom održi ona prva zabrana?

Ako li sve to njegovoj preuzvišenosti nije poznato, dozvoljuju si podpisani pitanje:

11. Hoće li njegova preuzvišenost medju drugimi dogodjaji, koji zaprećuju svaki narodni, kulturni i gospodarsveni napredak Slavena istarskih, izpitati također ovdje opisani dogodjaji, i shodnim razvodom učiniti jednom za uvjek konac poganoj svezi pojedinih organa političkih vlasti sa neprijatelji slavenskoga puka u Primorju?

Beč, 19. decembra 1894.

Dr. Laginja, Spinić, dr. Dvořak, dr. Gregorč, Kušar, Purgarth, Čestmir Lang, dr. Engel, König, Pfeifer Alfred Corovini, dr. Kaunic, Povše, dr. Gregorič, Rašin, Krumholz, dr. Dyk, Tekly.

Istarski sabor

VI. zasjedanje, jenara 1895.

1. sjednica dne 10. jenara 1895.

Prisutni: zemaljski kapetan vit. dr. Campitelli; povjerenik c. kr. vlade Adolf Schaffenhauer-Neys; 24 zastupnika, i to 19 talijanskih, 5 hrvatsko-slovenskih. Od talijanskih manjka samo Doblanovič, od hrvatsko-slovenskih Jenko; smignog zaprečen, Seršić, Brestan i dr. Stanger. Manjaku sva tri biskupa,

i sam porečko-puljski Flapp. Galerija puna gospodja i gospodjica i gospode.

Prčsjednik čita svoj otvoreni govor, koj se glasa nekom osobitom nemarnostju. Taj govor glasi ovako:

Poštovana gospodo zastupnici! Čistom riječi pozvanim u ovu dvoranu na redovito godišnje zasjedanje, ja Vam izričem najvrdatiji pozdrav želeći, da bi Vam i Vašim obiteljim bila što sretnija netom započeta godina.

Kad sam Vas pozdravljao na koncu zadnjeg dogačkog zasjedanja, držao sam stalno, da neću više imati časti pozdraviti Vas sa ove stolice; jer sam čutio, da neživam više povjerenja i da neimam dosta sile, da vršim važnu službu.

Ali odmah na to izjaviše mi poštovana gg. većine, koji upoznaše i sami teže odnošaju, jednoglavno povjerenje, bodreći me, da odustanem od moje nakane.

Preuda sam bio vrlo utješjen tim blagohotim izkazom, ipak nebih bio znao, kako da odustanem od stvorene odluke, da me nije za tim ukrepila cesarska rječ. Pozvan na posebni saslušaj od Njeg. Veličanstva u Ospatiji, primio sam od Njega čestitaka za uspjeh zasjedanja, koje je On označio vrlo važnim, i okriepje za moj duh uvjeravanjem potpunog Njegovog pouzdanja. Tako je morale nestati svakog broj trepeta.

Broj, veličina i važnost razprava i zaključka Vauših u prošlom zasjedanju, te iz toga proizlazećeg rada za dotično izvršenje, od tada pak do ovog zasjedanja doba razmjerno kratka, i za to, što je ovo zasjedanje posljednje ove izborno periode, opravdava omdječnu razpragu istoga, koje zasjedanje nebi moglo trajati u nijednom slučaju mnogo.

Povrh redovitih poslova, koji sami po sebi već daju obsežnoga rada, nečete se imati baviti nego s kojom osnovom zakona, što je ostala od prijašnjeg zasjedanja, ili je posljedica prijašnjih Vauših odluka i naloga.

I za to držim, da ćete Vi, dobro shvaćajući Vaše poslanstvo i ozbiljnim rodoljubljem baviti se poslovima, koji Vam budu predloženi na razpravljanje i odluku, a uvjeren sam, da ćete to činiti posva mirno, kako to zahtjeva važnost istog razpravljajnja i čast ove visoke skupštine.

Tako ćemo izpuniti svoju dužnost odzivajući se pravdom očekivanju pokrajine i obćinskim namjeram prejsnog Vlodara, koji je uvijek premilostivo zauzet za naše dobro i kojemu Vaš pozivam, da na početku naše parlamentarne djelatnosti uzliknemo čuvstvom vjerno odanosti: živio premilostivi cesar Fran Josip I. Većina kliču „orviva“ i „manjina „živio“!

U svom govoru predsjednik niti nespoznanu smrt zastupnika pok. Dukića.

Predsjednik proglaši na to u ime Njeg. Veličanstva sabor otvorenim, te predstavlja zastupnika c. kr. vlade, koga sabor poklonom pozdravi, dočim se sam on ustane, pak sjedne.

Vladin zastupnik se zatim ustane, te hoće pročitati nekoliko pozdravnih riječi. Čulo se samo: „Eccelsa Dieta! . . .” Odmah iza tih riječi potelo se vikati na klupak većine: „Niente, niente, basta saluti; non voliamo più saluti“ itd. (Ništa ništa, ima već dosta pozdrava, mi nećemo više pozdrava.) Bilo je i drugih glasova i povika, ali sa svega nije moglo u nastavju buki i graji razabrati. Članovi većine ustaju i toraju se van iz klupa napram izlazu vičući obćenito. Od njih ostaje samo vitez Babuder, sjedeći na svojem mjestu u sredini pokunjen i obješenom glavom. Eto imena zaslih: Barloli, Clesa, Bubba, Glezler, Vergottini, Tamaro, Gambini, Rizzi, Stančić, Wassermann, Lius, Martinolich, S. Venier, N. Venier, Polesini, Defranceschi, Marinoni i Tomasi.

Manjina ostaje sjedeći, napinju uši, da čuje što čita vladina povjerenik, ali razabire tek više obćina nego li usima, da nešto čita i da se sivo to više napinje, da bude čim glasiji. Ali tko će nadivakati onoliko buku. Čuje se i njegove riječi: „Visoki zemaljski sabore!“ Povremenu, što ga je upotriebio za čitanje hrvatsko, reč bi, da je čitao isto toliko hrvatski

kano i talijanski. Sa stolica manjine čuje se povike kao: „Prosvjedujemo proti postupku galerije i predsjednika“ pak: „Vidite gospodine komesaru, de čega je kod nas u Anstrijii došlo!“ i napokon: „To Vam rade oni, koje cesarska vlada na rukub nosi.“

Istodobno sa zastupnici većine počela je bućiti galerija vičući svakojakih riječi. Medju povici i pleskanjem ruku, čulo se osobito povladajuće riječi: bene! bravi! a bilo je i drugih, povika, urlikanja, udaraja, napokon stanu zviždajući, se je na svrsi čulo opetovno perez! Buke takove i slične gungule ne bijaše stalno nikad do sada u ovom saboru.

Predsjednik je doduše nešto prema galeriji stojek zavokirao, da neima, naime, prava davati znakove odobravanja itd. al ga galerija po običaju alnšala bućeć još više. On se nije usudio dati nalog, da se galeriju izprazni, niti je zanolio vladina zastupnika da čitanje obustavi dok se galeriju izprazni i mir uvede.

Pošto su izasli bili svi članovi većina i kad je galeriju zapustila svojevoljno zadnja osoba, a čitanjem prestao vladin povjerenik, komu se je dovoljkulo sa klupa manjine: živio! ustade na novo predsjednik, izjavi da neima zakonitog broja zastupnika, te da diže sjednicu, a buduću da će pismeno ureći.

Govor vladinoga povjerenika koj dobismo dobrotom istoga, glasi:

Visoki zemaljski sabore! Veleštovani nalog meni potvrđen, zastupati carsku vladu u ovoj visokoj kući, daje mi ugodnu priliku, da pozdrvim ovaj visoki zemaljski sabor u imeu carske vlade, zagovajajući već sada njegovu podporu“.

K zasjedanju istarskoga sabora jenara 1895.

Sjedinica članova saborske većine. Po viestih novina talijanske stranke imali su članovi saborske većine dne 9. jnara sjednicu, u kojoj su dugo vremena razpravljali o svom političkom držanju za vrijeme zasjedanja saborskoga. Pod predsjedanjem novoga predsjednika stranke De Franceschi-a sporozumili su se posve. Odučili su, da se imadu držati „energijno“ proti c. k. cladi.

Neznamo da li je bio prisutan kod vječanja također zastupnik vit. Babuder, ravnatelj c. kr. gimnazije u Kopru i član c. kr. zemaljskoga školskoga vieća. Znamo pak, da su bili tamo četiri c. k. notara, kao i „umjereni“ Ritzi, koj nije pretuslovio, kad mu se je u carevinskom vieću reklo, da nebi bio obćinski načelnik a Pul bez c. i k. morarice, paće je to priznalo. Bili su u obće prisutni svi zastupnici, osim gosp. Doblanoviča, koji predstavljaju „umjereni“ i „konservativni“ živalj u Istri.

„Energija“ naprama c. kr. vladi vidil. se je već prvi dan zasjedanja.

Članovi saborske manjine sastali su se dne 9. jenara u Puli, i tu se medju sobom razgovorili. Jedno dan odspali su se parobrod: istarskoga parobrodarskoga društva „Adriana“ u Poreč. Na parobrodu bilo je i par Njemaca, jedan putujući trgovac, drugi prav Njemca. Na putu sa pristali uz mul samo u Rovinju. Na licih i kretanju kakve dvadesetorice nmlazede se na mulu, vidilo se je, da se na nešto pripravljaju. Jedan gospodin, po prilici 50godinji, sa žuto-erovenom već nešto posijeljenom bradom, dosta visok, govoreć jako afektirano, ukraeo se je na parobrod. Njemu je neko sa mula doviknuo: „coraggio!“ a on odvratio da mu ga nikad pomanjkalo nije. Lukreao se je u Poreču, i vidjalo se ga u ujem dne 10. i 11. jenara. U Rovinju, ona po prilici dvadesetorica, počela je zviždati čim se je parobrod od mula mrknuo, gledač na naše zastupnike. Prestali su, čim su jih oni fiksirali. Kad je parobrod o mul okrenuo, onkda, kako to propisuje „kultura“ zavizdali unisono koliko su jim silu dopuštale, bućili i kličali „Via i porchi!“ Policaja ni blizu. I u jednoj njemačkoj novini čitali smo, da je na mulu u Rovinju bilo množstvo puka (Volks-

menge), koje da je demonstriralo hrvatskim zastupnicima osobito Laginji i Spitiću.

Des dana u Poreču. Došav u Poreč, pozdravili su naši zastupnici kotarskoga upravitelja i povjerenika c. kr. vlade u saboru namjestničkoga savjetnika vit. Schaffenhauera Neysa, i zemaljskoga kapetana vit. dra. Campitelli-a. Među zastupnici s jedne i druge strane ne bijaše pozdrava. O podne, o uri otvorenja, bili su već skoro svi članovi saborske većine na okupu u dvorani; u koju su skoro došli i članovi saborske manjine, i u kojoj bijaše vladin povjerenik, koj se je prijazno sa svima pozdravljao. Galerija bila je puna občinstva, najviše iz Poreča, a nešto i iz drugih mjesta. Dakako da bijaše tu velik broj činovnika, osobito zemaljskih. Prve redove zauzimale su gospodje i gospodice porečke. Toliko ljudi ne bijaše još u njoj od onoga dana, kad je mjeseca augusta 1863. dr. Laginja progovorio u saboru prve hrvatske riječi. I po prisutnosti saborske većine i po tolikom broju činovnika na galeriji moralo se je slutiti, da se nešto pripravlja. U tom potvrdila je i okolnost, da ne bijaše presvijetloga biskupa porečko-puljskoga Flappa, koj je inače dolazio k prvoj sjednici svakoga sazjedanja. Što će biti i komu će valjati to što se pripravlja, toga niko nani nit mogli znati zastupnici saborske manjine.

Skoro su se o tom uvjerali. Mi drugdje opisujemo demonstraciju priredjenu c. kr. vladi, kad je njezin povjerenik htio da pročita pozdravni govor u ime ces. kr. vlade. Saborska većina neće pozdraviti c. kr. vlade. Ona bućec izlazi, občinstvo na galeriji njoj porudjuje bućec još jače, zviždanje i psikajuć i kričeć svakojakih riječi. Predsjednik govori, ali ne kaže da izpraznuje galeriju. Vladin povjerenik, smehdivan, čita što glasnije može, ali se nerazabire što čita. Članovi manjine motre sve, i kliču i oni.

To je dakle jedan čin „energičnoga“ postupka saborske većine proti c. kr. vladi. Što mogu i moraju tek očekivati njezini „protivnici“, članovi saborske manjine, koji su već toga toliko u Poreču izkusili, bez da se je usudilo oglasiti „energičan“ postupak proti njim?!

Kod svoga dolazka opazili su prilično ljudi, jednog oružnika, bez oružja, i par policajnika. Kad su išli u sabornicu opazili su dva oružnika, bez oružja, i više gradskih policajnika. Drugih godina su jih pozdravljali, ličto posvo ignorirali. Tako i drugi, u prvom redu i zemaljski činovnici. Kad je koji zastupnik saborske manjine prolazio gradom, osobito ako je bio sam, hrekalu se za njim i pred njim. Neki ljeknici došao je ostentativno, klakom na glavi u sobu gdje su objedovali naši zastupnici. Isti je prolazeći uz istu na cestu, izrekao bogomrsku kletvu i dodao poručiti di Croati! Zastupnici većine okretali su glavom, kad su prolazili mimo naših zastupnika, ili činili „front“, ako bi njih imali do njih doći. Neke c. kr. činovnik zapustio je jedući sobu, kad je vidio da u nju dolaze hrvatski zastupnici.

U večer dne 10. januara večerali su oni i poverčerali u prizemnoj jedaćoj sobi na desno, ulaza restoranta „Alla città di Trieste“, gdje imadu i svoje stanove, gdje su dakle kućni gostovi za plaću. Nešto prije 9 i pol čuh su četu pjevajuć gradom pjesmu „Nella patria de' Rossetti non si parla che italiano“. Brpa, u kojoj se je čulo i djekačkih pjesava dolazila je više puta pred restorant pjevajući i pjevala pred njim recenu pjesmu, i samo nju, i kličući „Evviva“ pojedinim talijanskim zastupnicima. Trajalo je to, izprekidano kakve tri četvrtia ure, privolom ili bar bez da bi to zabranile njezine ili c. kr. sigurnostne oblasti, koje se inače nadju i odmah i u svakoj kćmi, da zabrane našim ljudem bud kakvu i najnedoznju pjesmu i svaki klicaj. A pjesma, koju je pjevala hrpa građana porečkih je izazovna. Njom se dovikuje hrvatskim zastupnicima, da neimaju govoriti nego talijanski, da neimadu dakle govoriti hrvatski. To se nezabranjuje. To je slobodno Talijanom. Ta izaziva se Hrvate!

Prvi dan i večer prošao je tako. Što nosi drugi dan i večer, Bog zna, i oni koji takve prizore upriličuju. Kad se je smjelo bez zapreke demonstrirati prvu večer po gradu i pred vratim restoranta kroz tri četvrtia ure, i kad se hrvatski zastupnici nisu dali izazvati, zašto se nebi drugu večer i dalje išlo.

Dne 11. januara, petak, u večer nešto prije 9 i pol, kad su članovi saborske manjine sjedili i razgovarali za stolom u prizemnoj sobi na desno restoranta, došla je hrpa ljudi, po glasovih mužkih, pred restorant, pjevajući pjesmu družava „Legia nazionale“. Sršiv štrufu, počela je ulaziti u restorant uz klič „coraggio — avanti!“ Ulazili su u hodnik izmed obijuh jedaćih soba u prizemlju. Dvojica trojica iz hrpe otvorili su vrata sobe gdje bijahu naši zastupnici i pogledali u nju. Na jednom čuju se sa vratiju sobe (i kuhinje ujedno) na ljevo „psit, psit“

i hrpa na to izadje. Taj „psit, psit“ je nešto valjda s toga izrekao, što je smatrao da se još nesmie demonstrirati, jer su u sobi, u kojoj su naši zastupnici i dva c. kr. činovnika. Demonstranti, izašav iz restoranta na glavna vrata, išli su na druga vrata u klič: istoga, i tu su čekali pravi moment. Kakvih 5 minuta pošto su izašli iz sobe, gdje bijahu naši zastupnici, dvojica spomenutih c. kr. činovnika, oko 9 i tri četvrt, jedan zapustiv restorant, drugi presliv se u sobu na lijevo, gdje bijaše i drugih c. kr. činovnika, nahurpila je hrpa na glavna vrata restoranta, u hodnik izmed jedne i druge jedaće sobe, pjevajući, i ponajistiji se u njem. Pjevali su koliko njim je glas nesio „Nella patria de' Rossetti non si parla che italiano“, ponajviše to reći neprestano, naglasujući jih upravo: bjesno, otvarajući naglo jedan za drugim vrata pomaljuju u sobu glavu i kažuć svoja biensna licu. Jedan je pak lupio o vratnicu vrata, koja je obično zatvorena, tako silno, da se je i ta posve otvorila. Sad su vrata bila bud posve otvorena, te je hrpa mogla lahko pomanjati u sobu biesno pjevajući one riječi i još biesnijim naše zastupnike gledajući, bud jih je otvarala u koliko su se zatvorila. Jedan je nakliknuo posve „kulturno“, inerla per i Croati“. Naši zastupnici prepoznali su neke izgreduke, i vidili i prepoznali jednoga porečkoga gospodina, koj je za rujnom išao, čim je izašla. Valjda njoj je išao reći da je toga za onaj večer dosta. Jedan izgreduke je još ipak udario žestoko u vratnicu prozora sobe gdje bijahu naši zastupnici. Iza izgredu došla je gospodarica restoranta, i zatvorila vrata nasilno otvorena. Za cijeloga zadnjeg diela izgredu, koji je trajao najmanje pet minuta, ne bijaše viditi nit gospodarice nit gospodina, nit poslužnice nit poslužnika, nit koga od činovnika iz druge sobe, nit koga od zastupnika većine, koji bijahu u jedaćoj sobi na prvom katu. Ne bijaše nikoga, koji bi ruju upozorio, umolio, koji bi bar vidio što se zbiva. „O policajcu ili oružniku nit govora, premda je izgredu počeo pot uro prije. Našim zastupnicima, koji su smehdivi samozatajno, uzrujani gledali i srušili taj prizor, dostojan istarsko-talijanske kulture i umjerenokonservativnih življa Istre, moglo se je svašta dogoditi, a da toga niko osim njih nebi bio vidio. Sve bijaše kako se vidi po stonovitoj osnovi provedeno.

Nije istina, da bi bila: ruja klicala te, druge večeri, talijanskim zastupnicima, kako pišu i službene i neslužbene, talijanske i njemačke novine. To su se go-poda izmislili, u nerilici, što da o tom pišu. I njim se valjda čini da bijaše toga toliko, da se nigda onim talijanskim novinama i dalje opet treba reći.

Već prije toga prizor su naši neki zastupnici mislili, da bi valjalo zapustiti Poreč, videć sve što se događaja u saboru i izvan sabora. Pošto su čuli da je imenito občinski načelnik zajamčio, da njim se ništa dogoditi neće, odlučili su ostati i ići u sjednicu dne 12. januara. Posle onoga prizora, kod kojega su najbolje vidili, kako njim je zajamčena osobna sloboda, promjenjili su odluku. Odlučili su zapustiti Poreč. I zapustili su ga. Zadrževala je to čast zastupnika hrvatskoga i slovenskoga naroda Istre. U hipu odlazka izručio je dr. Laginja u uredu c. kr. kot. glavarstva sljedeće pismo:

Prezjedlomu gospodinu
vitez Adolf Schaffenhauer Malas-u
c. kr. namjestničkomu savjetniku, upravitelju kotarskoga glavarstva

Poreč.

Prezjedli gospodine!

Pod okolnostmi, kakove su se prikazale prekosinoć i sinoć, mi zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda Istre, to jest pretežne većine stanovništva ovo pokrajine, nemožemo više naći onoga duševnoga i tjelesnoga mira, koji se zahtjeva, i one slobode, koja je potrebna, za ovršenje teške naše dužnosti pri zemaljskomu saboru u ovom mestu. Ja to najviše želim, znajući dobro, da sam mnogo puta teškim zatajenjem moga političkog-narodnog osvjedočenja, sudjelovao kod javna autonomne uprave, o nadi do boljih dana za naš nesrećni narod.

Čast mi je dakle javiti Vašemu prezjedlomu gospodstvu, da ovaj čas ostavljamo Poreč.

Poreč, 12. januara 1895.

Odlučim stvarajom
Dr. Mate Laginja, s. r.

Odlazak članova saborske manjine. Dne 12. januara zastupnici manjine, mjesto da se spremaju k sjednici, spremili su se na odlazak, nekazav o tom. Nikomu ništa do posljednjega hipa. Pošto su već plaćali račun, izpričavali su se u restorant, da nisu mogli nit smjeli proti izgredunikom poduzimati ništa, radi pogodbeji, u koju bi im došli za svoj pobegiti. Jedan od najbjesnijih naših protivnika, da je rekao, da je ono, što se je učinilo hrvatskim zastupnikom barbarsstvo, i da bi on bio to nastojao zapriječiti, kad bi bio u ono doba u restorantu. Je li iskreno govorio ili ne,

to je njegova stvar. Njegovi drugovi, koji su bili u restorantu, i mnogobrojni, nisu proti tomu barbarstvu ništa poduzeli. Bili su tili za vrijeme izgredu, i utišali su posle izgredu. Izgreduci dolazili su prvu večer do vratiju restoranta, drugi večer do vratiju i na vrata, koja su silom otvori- rili, sobe u kojoj bijahu naši zastupnici, tretju večer bi valjda bili provalili i u sobu, i Bog zna što bi učinili u svojoj ulijenoj njim bjesnoći. Naši zastupnici trebali su još jedan voz, ali toga u Poreču nisu mogli naći. Jedan vozić rekao je da je zapriječeni, drugi da nemože nit nesmie ići, jer bi ga Porečani na križ stavili. A više od dva tri voza: nije naša u Poreču. Dvojica naših zastupnika odputili su se pjesice. I oni i njihovi drugovi bili su radošć pozdravljani cijelim putem, u Vrvaru, u Bodernu, u Bernu, u obće, gdje god su se oglasili, gdje god jih je narod mogao viditi. U Bernu se je ne samo klicalo, nego i pjevalo i pucalo. Narod njim je rekao, da bi ga bilo došlo u Poreč, koliko je vlasti na glavi, da jih štiti, kad ih bio znao da zaštititi trebaju. Zastupnici su njim odgovarali, da su oni za to znali, da su o tom uvjereni, ali da su htjeli, da ovaj put sama c. k. vlada opravla sa svojim mezinici. Bar neima nit sjence nit svjide izlike, da kakvu krivnju na kmetu baca. Što se je dogodilo, dogodilo se je bez posvemašnjega utjecaja Hrvata i hrvatski zastupnici nisu u Poreču ovaj put ništa drugo izrekli, osim da su kliknuli „živio!“ Njegovomu Veličanstvu našemu caru i kralju.

A ipak je klica Talijana i tamo po-divljala, kako je podiviljala pred kratko u Piranu, Kopru, Balah itd., kako divlja u Pazinu, Golgoricji, Pčinu i drugud po obćini pužinskog okdađ su se u njoj izbori obavili, kako divljaju pojedinci to kličke na Voloskom u Opatici i drugud.

„Sve je to rezultat uzgoja“ — rekao je ovih dana jedan viši častnik u javnih prostorijah, i dodao, nije li nečovano da se u Trstu spomenik petstogodišnjice pripadnosti grada Habsburgom mora strazi- žiti dan i noć!

Kruij sabor. Sjedinicom od 12. januara postao je istarski saborčić kruij. U njem je odonla samo saborska većina. Jedan dio zastupnika sabura, saborska manjina, je posve izostala. Tako okrujen sabor zove se kruij. U istarskom je manjkalo jedno. Manjkali su oni, koji zastupuju veliku većinu pučanstva Istre, manjkali su zastupnici Hrvata i Slovenaca.

Što su izgreduci 10. i 11. u večer pjevali, da se naime neima govoriti nego talijanski, to su izrekli gospoda Latini, zastupnici većine, neznamo da li sa ili bez viteza Babandera svakako po glasovih novinskih on se kod svih razprava nije oglašio, a znao se je inače razkokodakati. U sjednici od 12. januara postavili su predlog, a u sjednici 14. januara razpravili i jednoglasno primili, da je služben jezik sabora istarskoga samo talijanski, i da se samo u talijanskom jeziku smije postavljati predlo- gove, mocije i interpelacije. U zemlji, koja nebroti nit trećinu Talijana, koja broji pretežnu većinu Hrvata sa Slovenci preko dvie trećine pučanstva, da se nesmie služiti nego talijanskim jezikom, da se nesmie služiti hrvatskim jezikom. I, to da se tako rekuć uzakom i monarkiji, u kojoj su svi jezici ravnopravni. Taj predlog i primljenje istoga oznacije još najbolje „umjereni-konservativni“ življaj Istre. Gospoda Latini se kruto varaju, ako misle, da es njim i ta obvaljati.

Nego mi nedemo za danas razpravljati. Hoćemo još da kratko izvjestimo o radu kruijega sabora. Činimo to po listu „Il Piccolo“.

II. sjednica 12. januara 1895.

Drugi sjednici prisustvovala je sama većina; vladu je zastupao namjestnički savjetnik g. Schaffenhauer, galerija bijaše puna. Nakon obćinil formalnostih dade predsjednik riječ predsedniku kluba većine g. De Franceschi-u, koji je u oštroj izjavi opravdao postupanje većine napram vladinom zastupniku u prvoj sjednici. Između ostaloga reče, da je žalostno odno- šaje izazvala cesarska vlada tim, što se je pokazala posve sklonom (?) Slavenom a protivnom Talijanom (?). Spomenu na- dalje dvojezične tabele i navedu o sa- stavljaju porotničkih lista, te zaključji u opazkom, da takovo postupanje vlade po- budjuje hrvatsku manjinu na pretjerane zahtjeve, da tim vladu potupira narodno- stnu borbu, talijansko pučanstvo da nen- laži podpre uzpoko mirnom i trienom ponašanju.

Ovu izjavu pratilo je burno odobra- vanje na klupah većine i na galeriji. Zatim položiše svečano obećanje no-

voizabranizast. dr. Glezer, Polesini i N. Venier. Kada bijaše protičano ime ovoga posljednjega uzliknuće zastupnici i gale- rija: „Viva Pirano“!

Zast. Polesini-Kamalić interpelira, za- što nije jošte imenovan saborski podpred- sjednik.

Zast. Bubba stavlja predlog, kojim se odobrava spomenika zem. odbora u poslu najnovijih naredaba ministra pravosudja, te se nalaze zem. odborn. da zatraži mi- nistarstvo, neka odmah odpozove spome- nute naredbe (o tabelah i porotnicih).

Zast. N. Venier stavi predlog da se nalaze zem. odbora neka podnese pro- svjed na predsjedništvo ministarstva u poslu dvojezičnih tabela.

Zast. Glezer stavi predlog, koji ide zatim, da se zaizme zem. odbor kod mi- nistarstva, neka ono opozove odmah na- rednu o porotničkih listinah.

Zast. S. Venier stavi napokon sljedeći predlog: „Kao dodatak §. 13. sabors- koga poslovnika: Razpravni jezik u istar- skom saboru jest talijanski. Interpelacije, mocije i predlozi nemogu se postaviti van u talijanskim jeziku.“

Sve ove predloge prihvatiše većina za burno odobranje galerije.

III. sjednica 14. januara 1895.

Priznali kao i kod II. sjednice. Pošto bijaše odobrena izvješća o prv- ih dvih sjednicah, priobći predsjednik da su prisjednici zem. odbora gg. Bartoli, Cleya i Gambini natrag povakli svoje o- stavka.

Zast. Bubba interpelira o nadzirajuću pučke škole u sy. Lovreću od strane sla- venskoga nadzornika.

Zast. Vergottini interpelira radi za- pljene zadnjeg broja lista „L'Istria“. Za- tim se prešlo na dnevni red.

Zast. Venier S. obrazlaže svoj pred- log, što ga je stavio u juceršnjom sjednici u pogledu jezika u saboru t. j. da se od razprava izključi hrvatski i slovenski je- zik. Njegov predlog podpuniu zastupnici Gambini i Tomasi. Svi tri govornici na- valjuju najostrije na cesarsku vladu. Vladu zastupnik pobija odlučno Venierov predlog, na njegova govora prigovaraju i prosvje- duju proti istomu zastupnicu, kojim se pri- družuje burno galerija vičuć: ne, ne, nije istina prosjedjemo vam! Venierov pred- log bijaše prihvaćen jednoglasno.

Zastupnik Bubba obrazložiti zatim svoj predlog proti dvojezičnim tabelam. Koli on toli zastupnik Stanich (Obojica c. k. bilježnici! Op. slagara) navalljuju oštro na cesarsku vladu. Govor vladina zastupnika, koji je pobijao predlog, popratiše zastup- nici ironičnim posmjehivanjem. I ovaj pred- log bijaše prihvaćen skoro jednoglasno.

Zast. Venier N. obrazložiti svoj pred- log proti izvješćaju dvojezične tabele u Piranu. Predlog podpuriše zast. Glezer (c. k. bilježnik! Op. slagara), Timaro i Bubba. Svi tri navalise oštro na cesarsku vladu. Vladin zastupnik govori i proti ovom predlogu, nu njegov govor popratiše ironičnim posmjehivanjem.

Zastup. Glezer obrazložiti napokon svoj predlog, da se uništi listina porotnika za god. 1895. navaliv i on oštrim načinom na cesarsku vladu.

Vladin zastupnik prosvjeduje, zastup- nici se smiju.

Kod svakog zaključka udari galerija u burno i neprekidno odobranje.

Konačno izjavi vladin zastupnik da zatvara po cesarskom nalogu ove sabors- ko zasjedanje. Zatim diže predsjednik sjed- nicu i predloži cesaru: Evviva! cema se zastupnici otačvaše.

Zatvorenje sabora izazvalo je u Po- reču dubok utisak. Zastupnici izašli iz sabornice lijhnu burno pozdravljajući od silnog mnoštva pučanstva, koje se bijaše po nlicah sakupilo.

Zastupnici Bizzi i Bartoli upraviše na ministra pravosudja brzoguj, kojim prosvjeduju proti zapljeni „L'Istria“, koja je donela izjavu predsjednika saborske većine:

Članovi većine sklupise se poslije podne na privatni dogovor, da viceđu o položaju. Za viedanja udarala je pred pa- lačom glašba, a silno mnoštvo puka pozdravljalo je burno zastupnike. Zemaljski kapetan g. Campitelli morade se pokazati na prozoru na zahtjeve ljudova.

Na večer bijaše sav građ razsvijetljen. Mnoštvo građana sviju stališa obilazilo je gradom vičuć: „Viva l'Istria italiana“, pozdravljajuć zastupnike i pjevajuć pučke pjesme.

Zastupnik baron Polesini pozvao je drugove na sjajnu večeru... Dne 15. t. m. odputovali su članovi većine parobrodom az udaranje glasbe i uz barne demonstracije.

Od prijateljske ruke doznajemo, da je pjesnica Julija opetovno navrla na stan građana Antona Bitoše, (kapelana). On, da se obrani i da pozove u pomoć stražare, izpalio je u zrak hitac iz revolvera. Malo za tim dotraše mjestu redari te ga odvodeše u zatvor. Jedan redar se je povratno tražio revolver, ali mu ga odlučno zanikala kćerka Ritošova. Njega stariše u sudbene zatvore te se vodi protiv njemu iztraga. Dne 15. t. m. bijaše protiv njemu razprava. Kad se je Ritoša vratio kući opet je svjetlina protiv njemu demonstrirala. Na njegov stan bacala je biesna svjetlina kamenje, te su kuću morali strazići oružnici, koji su prijavili nekoje od onih, koji su bacali kamenje.

Neobičajan raspust sabora. I sami listovi talijanske stranke držali su, da će istarski sabor biti razpušten; već poslije prve svoje ovogodišnje sjednice, poslije demonstracije od 10. jenera proti c. kralju vladi. „Il Piccolo della Sera“ od 10. jenera napisao je doslovno: „Slijedeća sjednica ustanovljena je za subotu, ako vrijeme dopusti.“ A „Il Giovine Pensiero“ pisao je dne 11. jenera ovako: „Neki misle, da bi od lipa mogao doći nalog, da se zasjedanje zaključi ili sabor razpusti.“ Neki c. k. organi nisu tako mislili. Da ide preteško, da je Njeg. Veličanstvo u Budapešti.

Nego česa nebijalo u subotu, dogodilo se je u ponedjeljak. Po najvišem nalogu je povjerenic c. k. vlade proglasilo, da je sabor zaključen — prije nego je obavio svojih posala.

Zastupnici hrvatskoga i slovenskoga naroda pošli su svojim kćuam — zastupnike Talijane poslato je doma.

Istarsko vinarstvo.

III.

U zadnjem članku pod tim imenom rekli smo, da je „Istarska vinarška zadruga“ prema mlado držtvu, ipak već učinila nešto dobra za narod, ili barem pokazala put, kojim se ima udariti, da bude istarskomu seljaku lakše poslovanje.

Rekli smo i to, da na sliepog nevjernjate nam ni drugomu, nego svojim očima i glas, koj čujete od usta do usta narodnih, pak od ljudi, koji žive u vaših priklakah te jim nije s ta reči jedno za drugo.

Mi ćemo samo pokazati, a vi sudite, je li ili nije tako:

Istarska vinarška zadruga pokazala je već tim, što se je ustanovila, da hrvatski ljudi u Istri razumiju potrebe vremena i napredak ljudski, pak su udarili temelj udruživanja, to jest nauki, da čepa nemože postignuti san, treba da gleda postignuti u društvu s drugimi.

Tim je pokazane i vladi i našim narodnim protivnicom, da mi u Istri nismo samo pastiri i kopači, nego imamo hvala Bogu već ljudi, koji znaju i na peru stogod, da imamo i razumniteta.

Istarska vinarška zadruga pokazala je i to, da ako i jesmo pojedinci siromasi, udružjenjem znamo naći glavnice ili kapitala, kojim će se malo po malo razgraniti trgovina. Tako pokazano svakom, koji hoće, da hrvatski ljudi u Istri nisu sama pušta goletinja.

Istarska vinarška zadruga nije sebi zabilježila u glavu pisati iz Istre same talijanski, kao da smo čisti Kalabrezi, nego ona, kao razumno trgovačko poduzeće, u svojem domaćem razgovoru i u svojih knjigah ima naš jezik hrvatski i sa svietom, koj tako govori, piše hrvatski ili slovenski; a Talijanu piše talijanski, a Niemcu njemački, a Čehu češki.

Tako je svim onim narodom pravo, na vlastite se liepu vidi našoj slovenskoj braći, po Hrvatih, po Čehih i drugoga, da jim iz Istre idu glasi mješovitoga jezika. I tako, pravedni prema drugim, a ljubizni prema svojemu, naši ljudi vrše liepo poslanstvo, pak će to, kada budu bolje spoznani, biti velerakorno i za trgovina s istarskim plodinama, dakle i za onoga, koji jih je najviše mučan, a to je istarski seljak.

Već je sada naša Istarska vinarška zadruga dobaraha znana po Slovenceh i po Banovima i po Českoh i hrvatskih zemlji. Ali dakako mlada je, pak ju svagdje pitaju još kao mlado diete, ako zaluta u koje tudje selo: a čigor si Ti? a odkuda si? a posto je li došao? i tako napred. Treba mnogo, dok se upozna i zakoran. S druge strane spodbijaju svakokoji krvarici, koji moraju čekar poč kupiti par beki vina, ako jim ga naručiti, a pišu u tudjimu na sveje pisana, da imaju velike depozite i ste od stoga polja, a u

istinn mnogi od njih nebi imali zemlje ni za grob. Istarska vinarška zadruga otvorila je već do sada izvan Istre tri skladišta, ili depozita, odkuda prodaje vino, a to jedno u Ljubljani skupa s vipavskom zadrugom. drugo blizu Novog mesta ili Rudolfova u doljnoj Kranjskoj, a treće u Karlovcu.

To su pokusi i početi, kojstojeto mnogo truda i novca, koji će iz početka dati i gubitka, ali će se po vremenu naplatiti. Naša će zadruga i drugdje otvoriti skladišta, kada razvidi sve prilike i okolnosti, pak ako podje koliko dobro, mora doći vrijeme, gdje će od svega jednog sela jednaput, a od drugoga drugi put moći pokupiti vino i dati ga napred.

Istarska vinarška zadruga bila je prva jedinica, koja je na prvu dražbu ili licitaciju u državna skladišta u Trst poslala lanjskog novembra svojega vina, i to ne muštra, nego na jedanput blizu 200 hektari. Tim smo mi hrvatski ljudi u Istri pokazali i vladi i nekim drugom, da smo pristupni napredku, i da se rado primamo sreća, što bi moglo na korist biti cijeloj pokrajini. Nesreća je bješla, da pri prvoj dražbi nije bilo kupca, ali pri drugoj sređeno je prodala ono nešto preko 30 hektari što je ondje ostavila. Ponosom možemo reći, da je onaj prvi put naša vinarška zadruga, kako se reče, spasla čast zastave za Istru, a to bi se negdje, namjesto kopati pod svim što naši ljudi rade, imalo dobro zapisati na rovnš.

Istarska vinarška zadruga dala je već za lanjsku jesen, dakle u prvoj godini svojega obstanaka, narodu i po kojnjem dobrih biten od svojega obra, i dala je na poček onim, koji nisu odmah mogli platiti, i dala je bez osobitoga dobitka. I to bi se imalo negdje zapamtiti dobro.

Istarska vinarška zadruga udarila je temelj razložnomu pionierstvu dobrimi pivnicami, ili konobami.

Koji nevjernjate, neka podje da vidi. Tamo u Baderi, na polu puta između Pazina i Poreča, diže se velična sgrada, u doljem diela posva dovršena. Konoba, polovicom pod razloz zemlje, duga okolo 25 metra, a široka okolo 12 metara, a ozgor nije prostor, na koj će doći po svoji dužini za pola širine stan i shraue, a za drugu pola širine po svoji dužini prestor za prvo vrijanje vina. Na vrata toga prvog poda možes malim brežicem s vozom, pak ravno unutar postavljati grozđe i drugo.

Iza pivnice ili konobe prilika šterna i manje konobice, za pohranu vina, koje će rad pokusa morati ležati za više godina.

Nad prvim podom veliko podstrešje, ili granar, gdje će se, ako Bog dađe, sušiti grozđe za finja vina.

Naši neprijatelji našli su se i tu, pak udarili tozari, da je zid slab i što tu znam. Hoto gledati, pak sudite. Kamo sreće, da bi sve zgrade bile onako čvrsto zidane! Mi se sponunijamo jedno u Poreču, kojoi su morali odvaliti cijelo jedno celo, pa ga na novo zidati. Ono je bilo dobro!

Istarska vinarška zadruga dobavila je u zakup još jednu dosta dobra pivnicu, ili konobu, a to od obćine Linjanke na 10 godina, i o tom učinila redovitu pogodbu.

Li će rubiti njoj, ili će rubiti onim vino gradarom, koji će se prije ili kasnije udružiti u malu mjestnu vinaršku zadrugu. Tako će se raditi i drugoga, sve uz pomoć Božju i dobrih ljudi, jer nesmojemo sastati na polu puta. Samo strpljenja i rada se hoće, i velikog promišljanja, pa kad je narod, podučjen; jedanput već dobro promislilo, onda treba, da upre obim rukama i da izvede što mu se čini korisno.

Eto, to je u kratko do sada djelovanje toga prvoga našeg društva.

Je li moguće, da svi oni, koji su pozvani u prvom redu skrbiti za blagostanje i napredak seoskoga puka u Istri i za unapređenje trgovine vinske, budu ostali sliepji i gluhi na ovakovo početje, kakovo je dala istarska vinarška zadruga? Nami se čini, da nije smjeljo biti tako. I u istinu treba nam priznati, da je ministarstvo poljedeljstva dobro primilo osnivanje takovih zadruga, kako u drugih zemljah, tako i u Istri, a mislimo, da će i ministarstvo trgovine od svoje strane pomoći.

Zaliboža nemože se toga reći o zemaljskom gospodarskom vieću u Poreču. Ono namjesto da obćinskim savjetom i preporukom bude na ruku istarskoj vinarškoj zadrugi, bilo je nesamo od prvog početka posve hladno prema njoj, nego je upravo proti njoj radilo.

Reć bi upravo, da u stalnom odboru toga vieća sjede ljudi, koji su zakleti neprijatelji svega, što se hrvatskim imenom krsti.

(Dalje sledi).

Na grobu

dra. Antuna Dukića,

zastupnika naroda.

Ti nam ode pobornice vrli
I Tebe nesta sa poprišta svieta
A vila moja hladan humak grli
U koji zloba survala Te kleta.

Kad mili rod nam težki jadi trli,
Kad doraja nam kukala je: speta,
U boj Te diva vidje kad poliri,
Ta prava naša da obraniš sveta.

A sada?... Dok se lišcem lahor lieva,
Dok nebo tuži... doklen sinze lije
Na grobni humak što Te mlada krije.

Ajerno noćnim vile glas odmieva
Gdje bolno vapj: „Avaj! mili dome!
I Tebi kliče: — Slava prahu! Tvome!
Emin.

Franina i Jurina

F. Piranci da te es opet na črno obač.
Jur. Ča njim ni morda more do kraja.
F. Kralj je, lego da to zalovat s pazinskimi
kralji i šarenjaci zaradi pljuske, ku su
kod izborn dobili.

Jur. Neka daju neka, ma će takoveh još bit.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Daruje velerakstni gosp. Sime Semelić župe-upravitelj u Prematurji 1 for. N. Nadanov izpod Lože pripolao nam je 3 krune sabranu medju vriednom našom mladeži u K. na govor brata M. Gorskoga. — U Opatiji sabrani darovi za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. 1) Jelka ud. Dukić prigodom smrti njezinog supruga pokoj. dr. A. Dukić, darovalo 50 for. 2) dr. Mate Trinajstić mjesto vienca na lies pok. dr. A. Dukića daruje 10 for. 3) dr. Dinko Trinajstić mjesto vienca na lies pok. dra A. Dukića daruje 10 for. 4) Za trobojni langič izdražbovan na Silvestrovu u prostorihi Zore u Opatiji unio 10 for 90 nvč.

5) Rikard Katarinić-Jeretov dostavlja 39 for. 50 nvč. (Imena darovatelja oglosila se „Nar List“). 6) Uredništvo „Obzora“ dostavlja 486 for. 16¼ nvč. (Imena darovateljih oglosio je „Obzor“). 7. Veleć G. Rajmund Jelusić, župnik u Berseču dostavlja 2 for. 50 nvč. a uplatiše: Rajmund Jelusić 2 for., Sime Frulić 2 for., Ivan Galović Perišić 1 for., N. P. u Berseču 50 nvč.

Slavenaki zastupnici u trščanskom saboru upravlili su na saborskoga predjednika utemeljenu pismenu izjavu, da nemogu sudjelovati kod orega zasjedanja radi osobne nesigurnosti u saboru, i radi obićnih nemira i demonstracija, koje se uprilikuju proti njim u izvan sabora. Postupali su dakle i oni, kao i njihovi prijatelji u istarskom saboru tom razlikom, da ovi posteljdi nisu nikomu ništa javili, već jednostavno poslje prve sjednice radi neurenenih izgreda iz Poreča otišli.

Konstituiranje novoizabranog obćinskog zastupstva u Pazinu. Glasalo se, da će pazinski kralji i šarenjaci položiti atok proti netom minulim izborom, al se oni domislishe boljomu, t. j. odustashe od utoka znajuć sami najbolje, da bijahu izbori provedeni u potpunom redu. Pošto neima dakle s nijedne strane proti recenim izborom prigovora, konstituiralo se je novoizabrano obćinsko zastupstvo u Pazinu dne 16. t. mj.

Novomu zastupstvu kod tog prvog koraka u javnosti želimo najbolji uspjeh. Izabrano ono za načelnika i za savjetnike takove muzeve koji će biti na čast i na korist onoj prostranoj obćini!

Nadopunjak Jučer dne 16. t. mj sastalo se u gradu Pazinu novoizabrano obćinsko zastupstvo, da izabere načelnika i savjetnike. Kako nas je urzojav jučer o podne obavjestio, bijaše izabran jednoglasno

načelnikom g. dr. Dinko Trinajstić, odvjetnik u Pazinu.

Očekujući pobližili vesti o tom prvom i važnom koraku onog rodoljubnog zastupstva čestitami i ovim putem najsrdačnije svemu našem puku one prostrane obćinu, svietnomu zastupstvu i velerakstnomu g. načelniku!

Naknadno doznajemo iz talijanskih listova, da su pazinske gospodje u znak žalosti radi tog izbora stavila na rukave crna vrpce, krmje i šarenjaci zatvoriše dućane te stavise napise: „radi građanske tuge“. Svjetina da je gradom pjevala izazivajuće talijanske pjesme.

Neka, neka, će njim to ben pasat — rekli bi naši „Franina i Jurina“.

K pogrebu našeg nezaboravnog druga i prijatelja blagopokojnog g. dra A. Dukića, imademjo još dodati, da bijahu položena na lies pokojnika još dva vienca sa sljedećimi napis: „Milomu rodu — rod u Kascu“ i „Dragomu šurjaku — Blandina Pakurčić“.

U sriedu dne 9. t. m. bijahu obdržavane za pokojnika u Kastvu svećane zadužnice a prosloga četvrtka u Voloskom. Vriedni starac i otac milog nam pokojnika darovao je prigodom smrti svog ljubimca 25 forinti „Bratovščini hrvatskih ljudi“ a 25 for. družbi sv. Cirila i Metoda za Istru.

Brzojavnih i pismenih sažalnica primio je mnogo otac a još više obitelj Pakurčić, napose gdje udova Dukić.

I obćinsko zastupstvo u gradu Kastvu dalo je oduška bolnomu srcu u javnoj sjednici spomenuv se dičnog pokojnika vrlo iskavim načinom.

Plamo presv g. Andrije Šterka biskupa u Krku g. Antuna Dukića u Kastvu. Presvj. gosp. biskup krčki upravo je na čestitog starca g. Antuna Dukića prigodom smrti njegovog sina, nezaboravnog dra. Antuna sljedeće pismo puno ljubavi i snčnti:

„Mili Bog tješio i krepio vriednog starca i oca u neizmjerne njegovoj žalosti. Dobri Tone! Uzdigmate srce Vaše prema nebu, odkud se jedino može ufat i ljeke Vasoj dubokoj rani.

U ovom tjednu misiti će za pokojnoga, da mu dobri Bog podieli pokoj vječ i i raj nabeski. Amen!

Ovo sućntno pismo djelovalo je bez dvojbe kano pravi melen na ranjeno srce starca oca.

Iz Kastva pišu nam 15. t. m. Presvj. g. O. Simun Milinović prabiskup bareki piše staromu g. Dukiću: „Primite moje najiskrenije i najdublje sažalovanje rad prerene smrti Vašega slavnoga sina, velikog rodoljuba i moga dobroga znanca i prijatelja dra. Antuna. Bog mu vječni pokoj podielio!

Dva koncerta Slavjanskoga. U ponedjeljak i utork na večer dao je ovdje gosp. Dimitrij Slavjanski Agrenco sa svojim glasovitim zborom dva koncerta u kazalištu „Politeama Rossetti“. Prve večeri bijaše kazalište sruđenje ruke posjećeno. Bijaše tu malo naše obćinstvo. Nekoji talijanski listovi agitirali su proti posjeti koncerta. Zhor je pjevao savršeno; pjeskalo se i odobravalo silno.

Druge večeri bijaše našega pučanstva veleriko mnoštvo u kazalištu. Divnom pjevanju odobravalo se još većma. Oduševljenje vladalo je u kazalištu neopisivo. Gasp. Slavjanski dobie je srebrni vienac sa trobojnom vrpcom sa napisom: „Trščanski Slaveni — Dimitrij Slavjanski“.

G. Slavjanski li njegov agent ignorirao je i ovaj put posve slovenske i hrvatske Gaspise grada Trsta. Programi alznice itd. bijahu jedino talijanske. Žalimo takove postupanje, uzprkos tomu je jedino naše pučanstvo napanulo kazalište.

Zamjenikom pok. dra. Dukića, bivšega odvjetnika u Voloskom, imenorala je odvjetlička komora Tratu g. dra. Andrija Stangera, odvjetnika u istom mjestu.

Črtice o netom minulim obćinskih izborih u Pazinu. U jednoj od tolikih porožnih obćina glasovali su uz neznatne iznimke svi obćinari sa hrvatskim glasovnicami. Uzteglje se od glasovanja 3—4 plašivica. Kad su za to donzala domaća djeca, pošla su zvonit u ono zvonu, kojim se navedja smrt vjernika.

Prolaznici zapitali su začudjeni dječake, tko je to umro, da mu toliko zvonje? Na to odgovoriše veselo dječaci, da je timro taj i taj, navedši pri tom imena onih obćinara, koji nisu pošli glasovati.

Donaci svećenik, doznav za tu dojsjetljivu šalu djece, pošaljo podžupa, da djecu potjera, što je on i učinio, dignuv ujedno konop zvana na krov crkve. Nu djeca se opet natučiše okolo crkve, skinuše konop i neprestasje vroniti dok neodzvoniše svim onim, koji su se, bilo s kojeg obzira, od izbora uztegnuli.

U izbornoj dvorani u Pazinu skupilo se oko 100 birača. Stari jedan birač kmet malo nagluh čeka, da bude pozvan pak da glasa. K njemu pristupi poznati smučijevac i mesetar za talijanske glasove, ter mu počne na uho šapatati nagovarajuće ga, da mu izruči hrvatsku glasovnicu, a on da će dati njemu talijansku, a povrh toga 3-4 for. i da može ići odmah k njemu badava jesti i piti; da kako bi on mogao glasovati sa sčavi, koji bi htjeli izručiti puk pod Hrvatsku, gdje da se plaća porez na žene, kokoše itd. Nisu kmet poštenjak slušao s početka mirno drzovitih kruzela, al mu napokon dodijalo, pak da se rieši gospodskog fakina, zakrmi mu dalje nagovaranje glasno sljedećimi riečmi: „Ah, dragi o, ča mi toliko pušete v usi, pušite mi raje malo v r...! Suvršeno je spominjati kako se je bezobrazni krajelj, zamrsljen tiho, tiho udaljio od čestitoga i odrašitoga kmeta.

Glavoi u budućem državnom nadodvjetniku u Trstu. Ovdasnja „Edinost“ br. 4 od 8. t. m. j. donosi viest kako se po Trstu govori, da će biti imenovan državni nadodvjetnikom u Trstu predsjednik okrnižnoga suda u Celju savjetnik g. Gertscher (Grčar). Ako se obistini taj glas — primjećuje „Edinost“ biti će na korist justičnoj upravi i praksi.

Vizinada — porečka biskupija. Naši narodni protivnici postali su veoma osjetljivi. Doduše to je liepo, kad se o istini radi — jer istina Boga hvali, na nekojim zandara istina kao vragu tamjan kad nije na njihovu korist, pa dignu nebo i zemlja, da protivno dokažu. Toga se sredstva la-tiše i naši vizinadski latini, kad su pročitali naš dopis u dičnoj „Našoj Slogi“ br. 48. pr. novembra. — Videći naš župe-upravitelj Pellerin, — talijanski podanik — da njegove mane po drugi put u javnost dolaze, pozvao si je na obranu svojeg zemljaka i molo ga, da mu na pomoć pri-skoči. Taj delija dade se odmah na ju-nacki posao; pa evo ti ga jedne nedjelje pred crkvom hvatati i nagovarati neizku-san puk da s njim u župnički ured pojde. Nalovio je jednu desetoricu Talijana iz gradića, jednoga šarenjaka iz Ferencih i tri naša seljaka. Svi se zajedno upute i podju na opredijeljeno mjesto, bez da bi ikoi znao zašto ni pošto. Predstave se g. Pellerinu i duboko mu se poklone, a gon-čin progovori u par rieči, da su došli pro-svjedovati proti dopisu, što ga je donjela „Naša Sloga“, te da mu izrazuju svoje najviše pouzdanje u ime svojih župljana. Dakako, da su se svi grohotom nasmijali čim su iz kuće izašli, jer nikomu nebijaše poznato, što je „N. Sl.“ javila. To je bila „spontanea demonstrazione“! Drugi dan po-trčaka su dvojica u Poreču da pred bisku-pom istu komedija odigraju, i da mu opiše Pellerina (amato pastore) kao pravog mu-čenika svojeg zvanja; te ga zamoliše, da im ga iz Vizinade nedigne. Mi smo da-koako bili opisan kao najveći klevetnici. Mi na laž nismo naviknuti, jer nam je laž mrzka. — Mi smo pripravni u velikom broju sa svečanom prisegom potvrditi što smo izjavili; dapače mirnom savještu do-dajemo još sljedeće istinite činjenice:

1. Po običaju držala se je procesija na dan sv. Marka prošle godine kroz sv. Lovrač, sv. Anu, na Božje polje. Prot je dalek, a puk je polagan hodio, Pellerinu se je jako žurilo, zato dignu glas i talijanski opsovao narod, a taj uvrijeđen ga zapusti, a on se vrati u Vizinadu samo crkvenimi poslušnicima.

2. Andjoe Marković imao je pogreb prošle godine na 10 julija. Pošto ima obi-telj Marković svoj grob već od 60 godina, zahtijevao je, da se blagoslovi i mrtvac u nj pokopa. Tomu se je Pellerin iz politi-čkih uzroka suprotivio, da svojim sum-šljenikom ugodu.

3. Kod svake procesije na Božje polje pjeva se: „Libera me domine“; tako čine Katedralci, Labinčani, i Novovčanici; a to je naš Pellerin u svojoj revnosti uklino na veliku žalost puka.

4. Trideset je prošlo godina, da ima Božje polje svojega zvonara, koji nam je u jutro, o podne i večer zvonio da Kra-šticu nabesiku pozdravimo i svojih se po-kojnih domislamo. Zvonar primao je od crkvene uprave za taj trud svake godine malenu plaćicu; a tu mu je naš nepri-strani Pellerin iz poznatih uzroka obusta-vo; zato je zvonu umuklo od sv. Marka do Velike Gospe.

5. Našimi kapelani se g. Pellerin glaše dok ne zahtjevaju svoja prava — a u protivnom slučaju jaoh ti ga njima — tužba na sve strane!

Oslanjajući se na ove i druge uzroke, što ih sadja nesarinamo navesti, mi neimamo nikakvog povjerenja u našeg župe-upravi-telja Pellerina i želimo, da nam se zamjeni drugim, nepristranim i revnim dušobrižni-kom i nadamo se, da će nam presvj. bis-kup ipak zadovoljiti, kao što je to od nas poslanog mu deputaciji obećao.

TOČNO. *Schäner Zupeniederste*. Talijanski izgrađnik odsudjen. Proti dvojezičnim tabelam demonstrirao je u Kopru dne 24. oktobra 1894. na osobiti način neki Giuseppe Marsich iz Kopra, vičući koliko ga je grio nosilo rečenoga dana po koparskih ulicah: „van sa Hrvati, van sa njimi, doći sa hrvatskimi napisima!“ Taj delija napao je i naše djake na koparskom učiteljsku. Nadi tog junačstva bijaše Marsich dne 14. t. m. j. od zemaljskoga suda u Trstu odsudjen na mjesec dana stroga zatvora, te mora da plati jednomo-djaku for. 5 i nositi mu je sve parličke troškova.

Dielitba občine. Pazi! Naši narodni protivnici potučeni kad bilo kojih občinskih izbora, potraže odmak lieka, kako bi nam se osvećili u svoj poraz oslabili. Gdje nemogu u obični zakonitim putem predočiti, taj stvaraju uprava vieća ili predložu dielitbu občine. Tako su došli na ovakvu misao i sada poslije poraza u Pazinu.

Zemaljski odbor u Poreču predložio je saboru naime zakonsku osnovu o dielitbi mjestne občine Pazin u 6 občina i to: 1. Pazin sa stariim Pazinom; 2. Novaki sa Cerovljem, Previžom, Gologoricom, Zarečjem, Brtoniglom i Grdoselom; 3. Lindar; 4. Trviž sa Kašćergom, Zamaskom, Bermoim i Keršikom; 5. Gračišće sa Škopljakom i 6. Pičan sa Tupljakom, Grobnikom i Kerbunamim.

Koliko gacije božje i koliko prazne slama! Ta osnovu dobili su svi zem. zastupnici, ali nije došla na razpravu.

„Posujilnica i hranilnica“ u Podgrađu. Od tamo piše nam prijatelj, da napokon tamošnje novoustrojeno novčano društvo „Posujilnica i hranilnica“ registrirano kod trgovačko-pomorskog suda u Trstu. U rav-nateljstvo bijahu izabrana sljedeća gos-poda: Ante Rogić ravnatelj, dr. Josip Sebasta, zamjenik istoga, Slavoj Jenko Ante Stemberger i A. Stanič članovi odbora. Posujilnica i hranilnica započeti će do mala svoje djelovanje, koje će biti bez dvojbe blagoslovo za ovaj siromašni a če-stiti puk, koji neće stalno svojim dobro-činiteljem nikada ostati dužan zahvala.

Zenska podružnica druž. sv. Cirila i Metoda u Kastvu primila nadalje od jedne članica za zaspnu zornicu 10 nč. globe i od gđice Ljubiće Jelušić u Kastvu člana-rinu god. 1895. sa 1 for. — Vatrosgano društvo“ ovdje postoji i nadalje do spro-viđenja.

Društvo „Pučka knjiga“ u Zadru, ko-joj je plemenita zadaća, da u puku širi ćudorednu i gospodarstvenu narodnu pro-svjetu, stupa sretno u četvrtu godinu ži-vota.

Dne 9. siječnja bila je obća sjednica rečenog društva, na kojoj je jednoglasno izabrano upraviteljstvo sastavljeno od sliedeće gospode: predsjednik Vicko prof. Danilo, podpredsjednik Petar dr. Klaić, vicečini N. prof. Batistić, J. prof. Carić, dr. A. prof. Katalinić i A. prof. Nimira. Bivši revni tajnik E. M. Vusto zahvalio se je na časti, a mjesto njega bi jednoglasno imenovan tajnikom i urednikom naš do-morodac mladi pjesnik i književnik K. Katalinić Jeretov.

Ovom prilikom preporučamo svakomu, komu na srcu leži dobrobit i napredak hrvatskoga naroda, da se upiše u spome-nuto društvo. Članovi društva jesu: utemeljitelji, koji na jedan put, ili na rokove kroz jednu godinu izplate 6 for., a pri-brojnici, koji od godine do godine plaćaju 60 nč. Obćine, udružbe i javni zavodi postaju utemeljitelji izplatom od 10 for. u jedan pit. Dojedan član može se upisati na jedan ili više doprinesaka. Utemeljitelji dok žive, a pribrojnici za godinu pribroje, imadu pravo dobivati mukte po jedan iz-tisak knjižica izdanih po društvu; ili po više iztisaka sa višim doprineskom. Društvo izdaje na godinu najmanje četiri a po mogućnosti do 6 i više knjižga.

Razpis najlječja. „Pučka knjiga“ u Zadru razpisuje nagradu od 15 for. za knjižicu ćudorednog ili gospodarstvenog sadržaja od 32-64 stranice običajnog formata knjižica „Pučke knjige“. Rok traje do konca veljače t. g. Uprava moli, da i ostale hrvatske novine, prenesu tu objavu. Govor Evgenija Kumičića, zastupnika naroda u procrknoj razpravi hrvatskoga sabora dne 19. prosinca 1894. (Po steno-grafskih bilježkah) Zagreb 1895.

Listnica uređništva. G. dopisniku Vrbanik: Neće nam se di-rati u ono šakljivo pitanje, da nebudu opet tano, strasti. Presvjetli će znati što mu je činiti; pri-

više njemu. Vaše jade, nesaboravite na nas u buduću. Živio Sokole!

G. P. M. u B. Vaša pitulna postigla bi bez dvojbe sreću ako ju upraviteljstvo predjednika. Yjeruće nam, da će biti tako bolje i po samu život. Kasnije, nego da se zapodijena novakri prepis. Ono, što nam poslanje valja: brala Vam liepa, promijeniti čemo naslov. Živili!

G. J. H. Razgovor medju M. St. nije za ja-voost jer govori o lošoj upravi bez ikakvih dokaza. Pišite nam, rajdo o tom predmetu ali sa dokazi-cami. Ždramo!

G. J. S. u G. Vaša zaljepka putovala je za urednikom u Poreču, a odanle stigla prekasno za onu naručbu. Živili!

G. J. L. u K. Molba pošla dalje. Počarite ona, posao u Kopru. Prijateljliki odždrav!

Velecijenjenom gospodinu **Gjuri Ružicu, veletržcu.**

Rieka.

Po zaključku poprimljenom jedno-glasno na glavnoj godišnjoj skupštini pod-pisano upraviteljstvo „Pučke knjige“ za-hvaljuje se najužardnje Vašem gospodstvu, što je prazilo darežljivu ruku i veliko-dušno poduprio ovu našu prosvjetnu za-drugu. Našao, taj Vaš liepi i rodoljublji-čin nasliednika, a Vama i opet od nas hvala a od Boga plata!

Zadar, 10 janara 1895.

U ime upraviteljstva „Pučke knjige“.

V. prof. Danilo, Dr. P. Klaić, predsjednik, podpredsjednik.

R. Katalinić-Jeretov, tajnik.

Javna zahvala.

Hrvatsko-pripomočno društvo u Beču primilo je u svoje blagotvorne svrhe, naročita u svrhe utočišta, koje za hrvatske dječaka na visokih školah u Beču uzdržuje, sljedeća darove i to: od presvjetlie gos-podje barunice Magd. Unukić u Osijeku 20 for., od slavnog ravnateljstva osigura-vajuće zadruge „Croatia“ u Zagrebu, i ove kao i svake godine svotu od 15 for., od presvjetliog biskupa, Pavla Guglera u Za-grebu 10 for., od gg. zastupnika na carevinskome vieću u Beču: I. Biankinia 5 fr., N. Dapara 10 fr., J. V. Perića 5 for., dr. M. Laginje 5 for., prof. V. Spincića 5 fr.; nadalje darovaše u Beču: g. prof. dvorski savjetnik V. Jagić 5 for., dr. M. Rešetar 2 for., dr. I. Radinger 2 for., J. A. Kment, trgovac 5 for., L. Bonhal, bankir i predsjednik slav. pjev. društva 5 for. pop V. Zanchi 2 for.

Plemenitim podprateljima našeg dru-štva bit će narodnostni rad naših štćenika nagrada za njihovu ljubav hrvatskom djačtvu, a mi jim se u ime društva što toplije zahvaljujemo.

Hrvatsko pripomočno društvo U Beču 15. studena 1894.

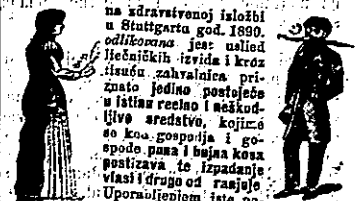
Prodajnik: Tajnik: Dr. K. Kozic, Franjo Vahčić dvorski i sedebni savjatak, k. k. činovnik.

Kokoše znate za nošenje jaja, te u zgodno vrijeme **marljivo kročke,** velike for. 3; velika kao snieg bijela kročka, težka oko 7-8 funata, for. 3; 3 tusta ploha for. 3; 4/4, kila sv-šog masla za dvorski stol for. 4.50 10-1

M. Feuer,

Zarod perjadi, Bucacz 23, Galicija.

Pomada „Phönix“

na zdravstvenoj izložbi u Stuttgartu god. 1890. odlikovana je za usljed izložbičkih izveda i kroz sličnu zahvalnicu priznato jedino postojenje u listaru rečno i neškodljivo sredstvo, kojim se kua, gospođa i gos-pode pami i bjaša kos-pustizava, te izpažanje vlosi i drugo od ranije. Uporabjenjom iste pomade postizavan još sasna mladi gospodičići čvrste brkove. Jamči se za uspjeh i neškodljivost, Katičica 80 novč., sa poštom (Dobruca ili uz govor Notara) 90 novč.

K. HOPPE, Beč, XIV., Hütteldorferstrasse 81.

Otvorenje novog svratišta i restauracije

„Al Moncenisio“

broj 1. Piazza delle Legna i via Torretta 5.

Pođipisani provrca slavnome putopisacim obćiniru svoje pođipnoma novo asidano i elegantno uređeno svratište uz umjerene cienne i točnu podrobu.

Sa štovanjom **A. Tuzi.**

Odlikovana Ljekarna PRENDINI u Trstu.

Zelite li osigurati si zdrave liepe zube te čisti dah?

Uporabljujte **Zubni prašak ELIKSIR-**

Prvi čisti zube bez da ih ozledjuje.

Drugi pako očra-ih od pocmrjanja i neugodna vonja.

Zubni prašak stoji **50 novč.**

Zubni eliksir stoji **60 novč.**

Prodaje se u Ljekarni **PRENDINI** i u boljih Ljekarnah svakoga mjesta.

PRENDINI

PRENDINI

PRENDINI

PRENDINI

L. Singerstrasse 15, **J. PSERHOFFERJA** Lekarna „Zur goldenen Reichsapfel“.

Krištiline kroglice, prof. imenovane univerzalne kroglice zaslužio te ime po svoj pravici, koji v rasnici je mnogo boleznij, pri katerih se v kroglice pokazale svoj izavreni učinak.

Za već doseglosti to te kroglice privede razlikuje in malo družin utego se najti, v katerih bi pogrešali malo zaloga tega izvrstnoga dnušnoga sredstva.

Vsi zdravstveni se pripravljati in pripravljati te kroglice ka. Jomače sredstvo, posebno pa proti boleznim po slabi prebavi in zabavanju.

To kroglice stanajo: **1 kroglica za 15 kroglicam 21 nč., točen zavitek 6 kroglic 1 gld. 5 nč.,** pri nehranovani poslijatvi **1 gld. 10 nč.** — Ako se denar naprej pošlje, ni treba plaćati porte, in stano: **1 zavitek kroglic 1 gld. 25 nč., 2 zaviteka 2 gld. 50 nč., 3 zaviteki 3 gld. 35 nč., 4 zaviteki 4 gld. 40 nč., 5 zavitekov 5 gld. 50 nč., 10 zavitekov 9 gld. 50 nč.** (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izračno zahteva **J. Pserhoferjave krištiline kroglice** in paziti je, da ima nakrav velika kroglice isti podpis **J. Pserhofer v rustičnih pis-**mozih, kateroga je videti na navodilo za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja, 1 posojilica 40 nč., prašo počina 35 nč.

Trpotčev sok, 1 steklenica 25 nč.

Amerik. mazilo za trganje, 1 posojilica 1 steklenica 50 nč., post. prosto 75 nč.

Prah proti poterju nog, 1 steklenica 50 nč., post. prosto 75 nč.

Balzam za goitanec, 1 steklenica 50 nč., post. prosto 75 nč.

Življenska esenca (Praške kapijice) 1 steklenica 25 nč.

Angleški balzam, 1 steklenica 50 nč.

Fijakerski prsni prašak, 1 steklenica 35 novč., post. prosto 60 nč.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, posojilica 2 gld., post. prosto 3 gld.

Univerzalni plašter J. Pserhoferja, posojilica 1 gld., post. prosto 1 gld.

Univerzalna čistilna sol J. Pserhoferja, posojilica 1 gld., post. prosto 1 gld.

Razvon imenovani izdelkov dobivajo je še druge tu- in inozemsko farmaceutične spojiniljite, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene in so na zahtovano točno in v cenno preskrbljeno tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanje po pošti** vrše se točno, a treba je denar poprej doposljati; vofja naročila tudi po postnem povzračju.

Pré doposljati denarja po pošti namaznaci stane porte dosti manj kakor po povzračju.